

vi tilfulde kunne optage Konkurrencen med de fremmede, i hvilken Henseende vi med vor Beliggenhed have en ikke ringe Fordeel. Men hertil udkræves først og fremmest en Forbedring af vore Havneforhold, hvilket er en absolut Nødvendighed for, at vi kunne faa indført en tidsmæssig Eksport af Fisk. Her er det Hovedpunkt, hvor jeg vil paakalde Statens Støtte. Allerede under Hensyn til de store Summer, som Staten henede har ofret paa Havne samt til Udvikling af Kommunikationsvæsenet i det hele taget, synes jeg, at man kan paaregne en saadan Støtte.

Jeg mener derhos, der er en anden Grund, hvorfor det er særdeles ønskeligt, om vi i saa stort Omfang, som Forholdene tillade, kunne faa indført bedre og sikrere Fartøjer end dem, vi for Øjeblikket benytte, nemlig for at spare Menneskeliv. Jeg skal give nogle Oplysninger om det forholdsvis store Antal Personer paa Færøerne, som aarlig omkommer paa Havet, idet jeg for Færøernes Vedkommende holder mig til Oplysninger, som jeg har modtaget fra Statistisk Bureau for Aarene 1882—1906, i alt 25 Aar; for det øvrige Danmark har jeg Tallene fra Statistisk Aarbog; disse sidste omfatte en kortere Aarrække, men det betyder formentlig intet i denne Sammenhæng. Man ser deraf, at der paa Færøerne af en Befolkning paa gennemsnitlig ca. 14,000 Mennesker aarlig er omkommet ved Ulykkestilfælde gennemsnitlig 20,5 Personer og disse hovedsagelig ved Drukning paa Havet. Det udgør godt 10 pCt. af samtlige Dødsfald og pr. 10,000 Indbyggere 14,6 omkomne. I det øvrige Danmark omkomme ca. 605 Personer aarlig, og af disse kun forholdsvis faa ved Drukning; det udgør 1,6 pCt. af samtlige Dødsfald og 2,3 omkomne pr. 10,000 Indbyggere. — Den Kamp, som Færingerne stadig føre under meget haarde Vilkaar for at erhverve det nødvendige til Livets Ophold, stiller ikke blot store Krav til Udholdenhed og Mod, men den kræver altsaa ogsaa mange Menneskeliv. Aar ud og Aar ind hærger Havet, som de Herrer ville se af, hvad jeg har nævnt, paa det forfærdeligste, ja, lige saa meget som de store Krige have gjort det i andre Lande. Jeg skal saaledes nævne, at Tysklands Tab af Menneskeliv i Krigen 1870—71 var i alt 53,000; det svarer i Forhold til Folkemængden til det Antal Personer paa Færøerne, som omkomme i et enkelt Aar paa Havet. Omtrent samme Resultat kommer man til, naar man anstiller en Sammenligning med

Danmarks Tab af Menneskeliv ved Krigen i 1864, som angives til 2,827. Tabene falde desuden ret ujævnt; naar hele Baadsmandskab omkomme, sker det til Tider, at de voksne Mandspersoner i enkelte Bygder næsten helt forsvinde.

Jeg mener, at disse Tab vilde kunne indskrænkes, hvis man naaede til en Ændring i hele Fiskeriet, og der ved dette benyttedes Fartøjer, men saadant er ikke muligt, medmindre Staten hjælper os til Anlæg af Havne. Jeg mener, at samme Betragtning, som har ført til, at Staten ofrer betydelige Summer paa Rednings-skibe ved Jyllands Vestkyst, nemlig Hensynet til Menneskeliv, maa bevirke, at den yder Havneanlæg ved Færøerne en virksom Støtte.

De primitive Forhold gøre sig overalt gældende. Paa Grund af slette Havneforhold maa Losning og Ladning foregaa i alt væsentlig ved Hjælp af Baade. Der findes slet ingen Kajer eller Havne, hvor Skibene kunne lægge til.

Medens i øvrig Samfærdselsforholdene paa Havet ved Støtte fra Statens Side ere blevne væsentlig forbedrede i de senere Aar, ere Samfærdselsforholdene paa Landjorden endnu omtrent, som de have været fra den ældste Tid. Egentlige Færdselsveje mellem de beboede Pladser savnes aldeles. Der har været forhandlet om Anlæg af saadanne egentlige Køreveje mellem Bygderne, men hidtil have vi ikke naaet noget Resultat. Det er en stor og besværlig Opgave, som jeg mener, at man ikke har Udsigt til at faa gennemført i større Omfang i en nær Fremtid. Men jeg mener paa den anden Side, at det er paa Tide, at vi faa begyndt, saa at man faar Lejlighed til at overskue Resultaterne. Sagen har ogsaa i sin Helhed været undersøgt, og visse Sogne deroppe have tilbudt at tage fat, naar der blot kan opnaas et passende Statstilskud. Staten har jo ydet og yder betydeligt til Jernbanevæsen henede i Danmark. Jernbaner, gaar jeg ud fra, at vi ikke kunne faa og følgelig heller ikke Tilskud til saadanne. Jeg synes dog, at Staten i Stedet kunde yde Tilskud til Udvikling af vore Samfærdselsmidler, deriblandt ogsaa til Veje, men dog maa jeg her nævne i første Række: til Samfærdselsmidlerne paa Havet. Jeg kan med Hensyn til Veje henvise til, at i Norge og paa Shetlandsøerne har vedkommende Stat ydet ret betydelige Tilskud til omfattende og kostbare Vejanlæg og til Dels ladet disse anlægge for egen Regning.

Jeg skal endvidere tillade mig at fremhæve andre Sager, med Hensyn til hvilke